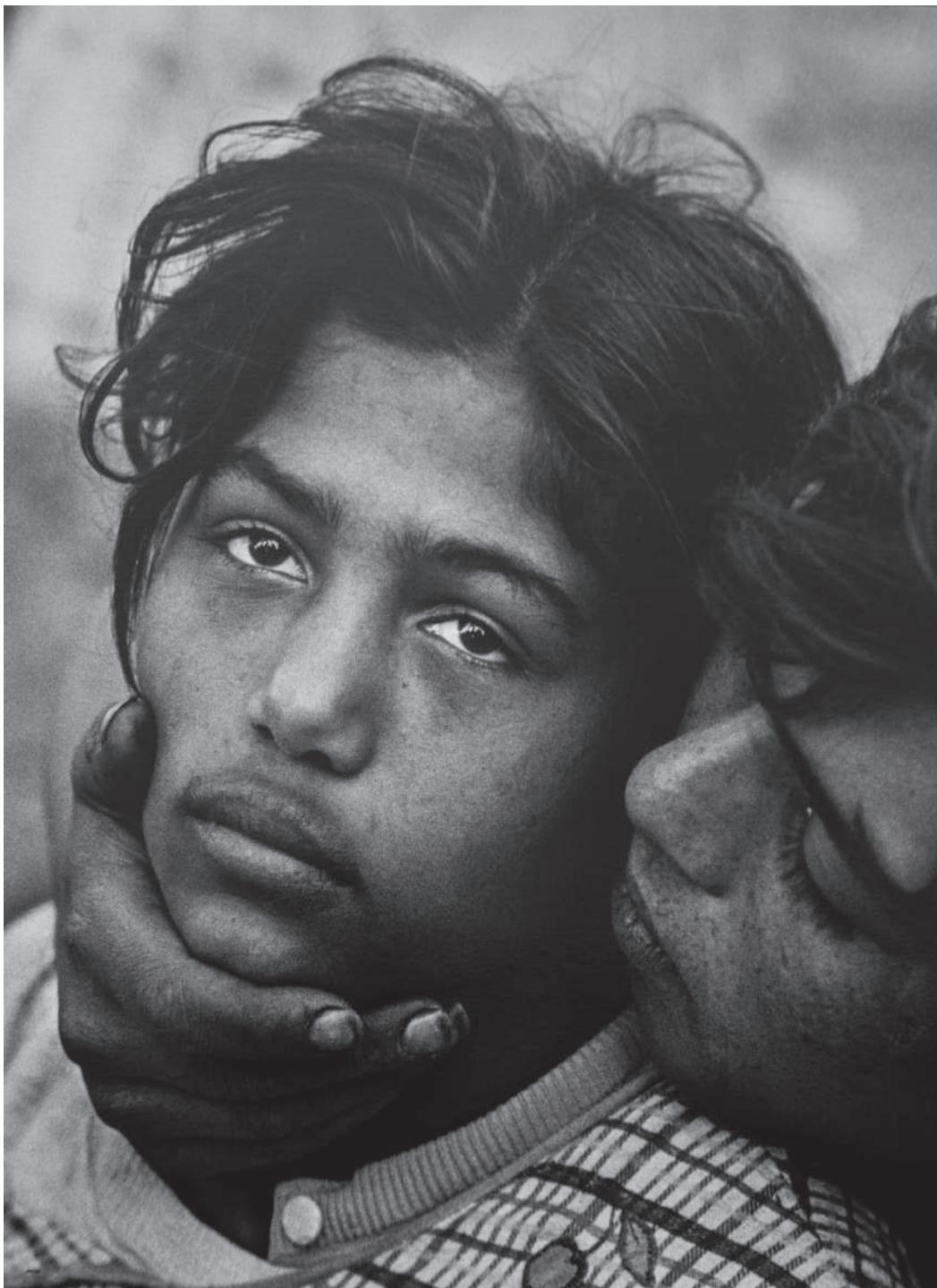

Juliol · Setembre 2016

BUTLLETÍ

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA DE CATALUNYA

.....COMITÉ DIRECTIU.....

Presidenta: Francesca Portolés

Vicepresident: Josep Guindo

Secretari: Josep Lluis Díez

Tresorer i Logística: Xabier Lete

Vocal de concursos: Teresa Tarabal

Vocal d'exposicions: Carles Prieto

Vocal d'informàtica: Albert Folch

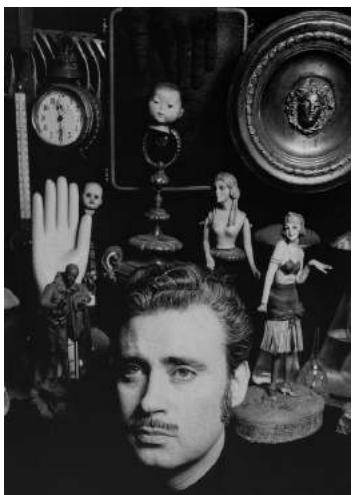
Creu de Sant Jordi

Del Duc 14, Pral. 08002 Barcelona
Telf. 933 016 581 · afc@afc.cat

www.afc.cat

Dilluns a dissabte de 17:30h a 21:00h

ÍNDEX

Editorial. Josep Guindo, Francesca Portolés 5

Història de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya 7

Capítol III. L'excursionisme i la fundació de la Agrupació Fotogràfica de Catalunya. Victòria Bonet Carbonell

Protagonistes: Eugenio Forcano 13

Exposicions a l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya

▪ Exposició commemorativa del 177è aniversari de la primera fotografia realitzada a l'estat espanyol 25

Agenda: Exposicions

- Carles Fontserè, photocitizen. Els projectes pends 31
- Outumuro BCN retrats 34
- "Carlos Saura. España años 50" 40

Reportatges:

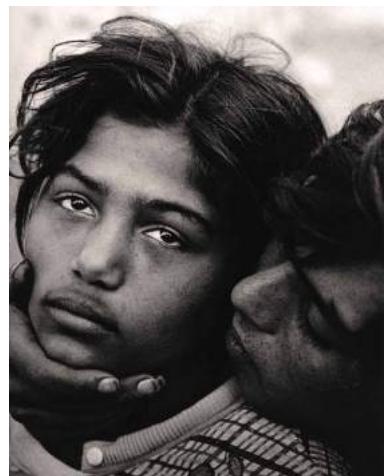
- Toni Vidal. Retratista 43
- Xavier Martínez. Fotògraf de Natura 49
- Rafael Manzano. Els joves demanen pas! 52

Museu de l'AFC: Les Nostres Càmeres (III):

Càmeres Léon Gaumont . Virgili Vera 55

Nexos: Imatge i paraula 57

Critica de llibres 58

Portada: Eugenio Forcano
La mirada insombrable. Montjuic, Barcelona 1963

BUTLLETÍ DE L' AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA DE CATALUNYA

DIRECTOR EDITORIAL

Josep Guindo

DIRECTORS ASSOCIATS

Laura Terré, Carles Pociello

COMITÉ D'HONOR

Josep María Albero
Pilar Aymerich
Joana Biarnés
Antoni Boada
Sergi Centelles
Colita
Joan Colom
Javier Díez
Joan Fontcuberta
Eugení Forcano
Paco Manzano
Ignasi Marroyo
Ramón Masats
Manuel Outumuro
Carlos Pérez Siquier
Leopoldo Pomés
Gervasio Sánchez
Horaci Seguí
Tino Soriano
Laura Terré

COMITÉ EDITORIAL

Jordi Albareda
José Antonio Andrés
José Francisco Ávila
Maria Dolores Bañón
Marco Barlocchi
Francesc Bedmar
Toni Bolea
Victòria Bonet
Gabriel Brau
Alfredo Cannatello
Cristobal Castro
Andreu Clapés
Jordi Clotas
Agustí Codinach
Emili Combalia
Josep Lluis Díez
Josep Escalé
Albert Folch
Silvia Gausachs
Teresa Gironés
Antonio Gil
Manel González
Francesc Iñiguez
Jaume Jorba
Vicens Lafabre
Xabier Lete
Lidia Llacer
Domenech López
Mauro Martínez
Pilar Masbernat
Manuel Mataró
Eduardo Matas
Toni Micó
Rafael Manzano
Carles Moreso
Ricard Morrón
Francesc Muntada
Moritz Neumuller
Joan Ollé
Miquel Peiró Crespi
Fernando Peracho
Joan Pérez Pastor
Alejandro Pérez
Francesca Portolés
Carles Prieto
Pere Puigdollers
Josep Lluis Roig
Frederic Sagués
Manel Sais
Manel Sala
Xavier Salvans
Manel Simón
Josep Soler
Teresa Tarabal
David Tarragó
Rafael Tirado
Antoni Torres
Miguel Trillo
Virgili Vera
Josep Vicente
Umberto J. Victoria
Isidre Viaplana
Miquel Viñas

Disseny gràfic: Natàlia Sánchez · Josep Redó

En aquest tercer número del Butlletí de la Agrupació Fotogràfica de Catalunya, que correspon al període d'estiu de 2016, s'han reduït significativament les activitats de l'AFC, per la qual cosa ho hem aprofitat per presentar reportatges d'alguns fotògrafs que mereixen ser destacats per la gran qualitat dels seus treballs.

Victòria Bonet, dins de la Secció d'Història de l'AFC ens explica com, en els seus inicis, la fotografia va estar fortament vinculada amb l'activitat excursionista. A més ens resumeix brillantment els detalls la fundació de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya.

La Secció "Protagonistes" en aquest número està dedicada a Eugeni Forcano, un dels fotògrafs més importants que ha tingut el nostre país i que s'ha mantingut fidel a la nostra Agrupació des de fa gairebé 70 anys (és soci de la AFC des de 1949!).

A l'agenda destaquen 3 exposicions. En primer lloc la que anualment celebrem en la nostra entitat commemorant l'aniversari de la primera fotografia realitzada en l'estat espanyol, a Barcelona, el 10 de novembre de 1829. Les altres dues exposicions que destaquem en aquest número del Butlletí són "Outumoro BCN retrats" que amb gran èxit s'està realitzant en el Palau Robert i "Carlos Saura. España años 50" que va tenir lloc en el Círculo del Arte de Barcelona.

Com explicàvem al principi, l'aturada estiuenca en els concursos de l'AFC ens ha donat la possibilitat de poder presentar breument l'obra de tres fotògrafs destacats per diferents motius. En primer lloc el "retratista" menorquí Toni Vidal, amb més de 70 anys dedicats a la fotografia i els

seus emblemàtics treballs com ara bé Gas Maó, Artistes Catalans Contemporanis, Dones, Roques, Vegetals i Vestits de Ceba. D'altra banda també destaquem els treballs de dos fotògrafs més joves, Xavier Martinez, excepcional fotògraf de natura, i Rafael Manzano la nova promesa de la fotografia d'Almeria.

En la secció "Museu" Virgili Vera ens presenta les càmeres Léon Gaumont, de les quals podem trobar diversos models en les nostres vitrines de la AFC. En Nexes podrem llegir una preciosa estrofa de la cançó "no frontiers" i admirar la fotografia "Ensoñación" d'Eugenio Forcano. Finalment, en la crítica de llibres comentem breument dos llibres de la fotògrafa Vivian Maier, Street photographer i Self-Portraits.

Esperem que puguin gaudir d'aquest nou número del nostre Butlletí.

Josep Guindo / Francesca Portolés

En este tercer número del Butlletí de la Agrupació Fotogràfica de Catalunya, que corresponde al periodo de verano de 2016 se han reducido significativamente las actividades de la AFC, por lo que le hemos aprovechado para presentar reportajes de algunos fotógrafos que merecen ser destacados por la gran calidad de sus trabajos.

Victòria Bonet, dentro de la Sección de Historia de l'AFC nos explica como, en sus inicios, la fotografía estuvo fuertemente vinculada con la actividad excursionista. Además nos resume brillantemente los detalles la fundación de la Agrupación Fotográfica de Catalunya.

La Sección “Protagonistas” en este número esta dedicada a Eugeni Forcano, uno de los fotógrafos más importantes que ha tenido nuestro país y que se ha mantenido fiel a nuestra Agrupació desde hace casi 70 años (es socio de la AFC desde 1949!).

En nuestra agenda destacan 3 exposiciones. En primer lugar la que anualmente celebramos en nuestra entidad conmemorando el aniversario de la primera fotografía realizada en el estado español, en Barcelona, el 10 de noviembre de 1829. Las otras dos exposiciones que destacamos en este número del Butlletí son “Outumoro BCN retrats” que con gran éxito de está realizando en el Palau Robert y “Carlos Saura. España años 50” que tuvo lugar en el Círculo del Arte de Barcelona.

Como explicábamos al principio, el parón veraniego en los concursos de la AFC nos ha

dado la posibilidad de poder presentar brevemente la obra de tres fotógrafos destacados por diferentes motivos. En primer lugar el “retratista” menorquín Toni Vidal, con más de 70 años dedicados a la fotografía y sus emblemáticos trabajos como Gas Maó, Artistes Catalans Contemporanis, Dones, Roques, Vegetal y Vestits de Ceba. Por otra parte también destacamos los trabajos de dos fotógrafos más jóvenes, Xavier Martínez, excepcional fotógrafo de naturaleza, y Rafael Manzano la nueva promesa de la fotografía almeriense.

En la sección “Museo” Virgili Vera nos presenta las cámaras Léon Gaumont, de las que podemos encontrar varios modelos en nuestras vitrinas de la AFC. En Nexes podremos leer una preciosa estrofa de la canción “no frontiers” y admirar la fotografía “Ensoñación” de Eugeni Forcano. Por último, en la crítica de libros comentamos brevemente dos libros de la fotógrafa Vivian Maier, Street photographer y Self-Portraits.

Esperamos que puedan disfrutar de este nuevo número de nuestro Butlletí.

Josep Guindo / Francesca Portolés

L'excursionisme i la fundació de la Agrupació Fotogràfica de Catalunya

Victoria Bonet Carbonell

Les associacions fotogràfiques s'havien convertit ja a l'acabament del segle XIX en el centre de la fotografia amateur a tots els països avançats. A Espanya, tanmateix, veiem moltes dificultats: l'any 1891 va aparèixer a Barcelona la Sociedad Fotográfica Española, que reunia retratistes, aficionats, científics... i en 1894 trobem una altra entitat similar: el Club Fotográfico Barcelonés. Cap de les dues va tenir una llarga vida, desapareixent poc després.

Al nostre país els primers moviments vertebradors de l'amateurisme estaran més relacionats amb l'activitat excursionista. En efecte, a l'acabament del segle XIX i principi del XX es produeix una febre de descobriment del territori: els amants de la naturalesa recorren les muntanyes, especialment els Pirineus, identifiquen els seus llocs més importants, estudien les seves manifestacions culturals, i no solament voldran registrar cadascuna d'aquestes manifestacions, sinó difondre-les entre la població amb tots els mitjans al seu abast. Evidentment, en aquest context la càmera es converteix en un element molt útil i està present en les excursions dels aficionats. A poc a poc aniran apareixent seccions fotogràfiques en els principals clubs, amb l'objectiu de programar activitats pròpies com cursos, conferències o concursos. A Catalunya s'aniran consolidant aquests grups a principi del segle XX, a l'escalfor de l'expansió de la indústria i d'una classe burgesa amb recursos per desenvolupar les seves aficions. També a les entitats dedicades a la pràctica de l'art es començaran a reunir els fotògrafs, canviant en aquest cas els pinzells per la càmera. A la ciutat de Barcelona destaca la importància del Cercle Artistic, on es va crear una secció de fotografia el 1902. Una mica més tard van aparèixer seccions d'aquest tipus també al Centre Excursionista de Catalunya (1904) i al Cercle Artístic de Sant Lluc (1905).

Las asociaciones fotográficas se habían convertido ya a finales del siglo XIX en el centro de la fotografía amateur en todos los países avanzados. En España, sin embargo, tenían muchas dificultades: en 1891 apareció en Barcelona la Sociedad Fotográfica Española, que reunía a retratistas, aficionados, científicos... y en 1894 encontramos otra entidad similar: el Club Fotográfico Barcelonés. Ninguna de las dos tuvo una larga vida, desapareciendo poco después.

En nuestro país los primeros movimientos vertebradores del amateurismo estarán más relacionados con la actividad excursionista. En efecto, a finales del siglo XIX y principios del XX se produce una fiebre de descubrimiento del territorio: los aficionados a la naturaleza recorren las montañas, especialmente los Pirineos, identifican sus lugares más importantes, estudian sus manifestaciones culturales, y no solamente querrán registrar cada una de estas manifestaciones, sino difundirlas entre la población con todos los medios a su alcance. Evidentemente, en este contexto la cámara se convierte en un elemento muy útil y está presente en las excusiones de los aficionados. Poco a poco irán apareciendo secciones fotográficas en los principales clubes, con el objetivo de programar actividades propias como cursos, conferencias o concursos.

En Cataluña se irán consolidando estos grupos a principios del siglo XX, al calor de la expansión de la industria y una clase burguesa con recursos para desarrollar sus aficiones. También en las entidades dedicadas a la práctica del arte se empezarán a reunir los fotógrafos, cambiando en su caso los pinceles por la cámara. En la ciudad de Barcelona destaca la importancia del Cercle Artistic, donde se creó una sección de fotografía en 1902. Poco más tarde aparecieron secciones de este tipo también en el Centre Excursionista de Catalunya (1904) y en el Cercle Artístico de Sant Lluc (1905).

HISTÒRIA DE L' AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA DE CATALUNYA

Únicament a Madrid s'havia aconseguit fundar una entitat independent en aquest moment, ja que el 1899 va aparèixer la Sociedad Fotográfica de Madrid, a partir de la secció fotogràfica del Circulo de Bellas Artes. Després de la seva fundació, va experimentar un auge important, arribant ja durant l'any 1901 a comptar gairebé 200 socis. Aquests eren part de l'aristocràcia, l'alta burgesia o membres destacats de l'administració i l'exèrcit, encaixa que també trobem científics com Santiago Ramón y Cajal, que va arribar a ser president d'honor. Durant els primers anys del segle XX Catalunya havia perdut la preeminència enfrente de Madrid, de manera que l'activitat fotogràfica va quedar centrada aquí encara en entitats de caràcter esportiu, cultural o artístic, emmarcada en seccions de fotografia. Es van succeir llavors diversos anys de bonança, durant els quals la indústria catalana

Únicamente en Madrid se había conseguido fundar una entidad independiente en este momento, ya que en 1899 apareció la Sociedad Fotográfica de Madrid, a partir de la sección fotográfica del Círculo de Bellas Artes. Tras su fundación, experimentó un importante auge, llegando en 1901 a contar casi con 200 socios. Estos eran parte de la aristocracia, la alta burguesía o miembros destacados de la administración y el ejército, aunque también encontramos científicos como Santiago Ramón y Cajal, que llegó a ser presidente de honor.

Durante los primeros años del siglo XX Cataluña había perdido la preeminencia frente a Madrid, de manera que la actividad fotográfica quedó centrada aquí todavía en entidades de carácter deportivo, cultural o artístico, enmarcada en secciones de fotografía. Se sucedieron entonces varios años de bonanza, en los que la industria

Primer llibre d'actes de l'AFC

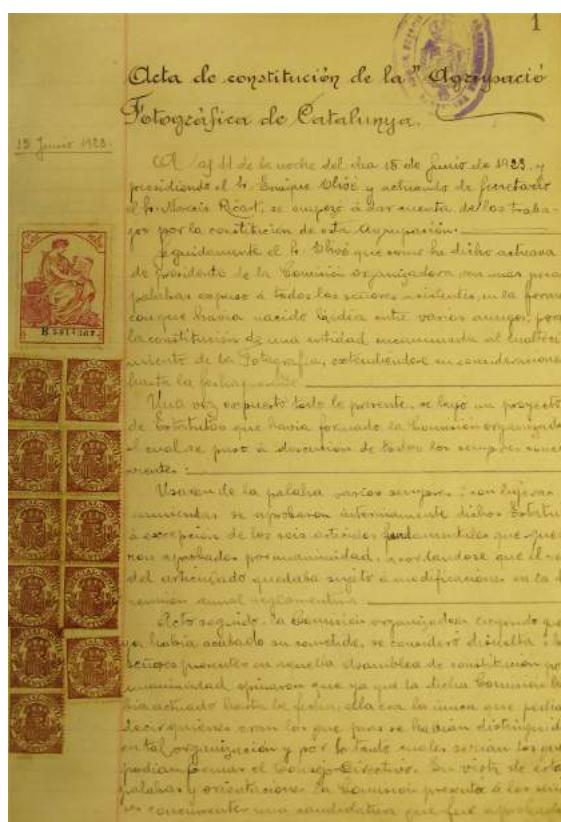
HISTÒRIA DE L' AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA DE CATALUNYA

va poder augmentar exponencialment les seves vendes a Europa gràcies a la neutralitat espanyola durant la I Guerra Mundial. L'associacionisme es va estendre per les principals poblacions, apareixent entitats noves dedicades a la cultura, l'art, l'esport, l'excursionisme, etc. Tanta era l'afició que els socis en ocasions apareixen en diversos clubs, de manera que els més actius van poder combinar la seva participació en els òrgans directius de diverses entitats diferents.

En la fundació de l'AFC va ser de cabdal importància l'activitat d'una institució clau de la vida associativa catalana, l'Ateneu Enciclopèdic Popular. Creat a Barcelona el 1902, formava part de l'ampli corrent que, veient les condicions socials i laborals de la classe obrera a la fi del segle XIX, es va proposar elevar el seu nivell cultural amb conferències, cursos i altres activitats. Aquí es va crear una secció dedicada

catalana pudo aumentar exponencialmente sus ventas en Europa gracias a la neutralidad española en la I Guerra Mundial. El asociacionismo se extendió por las principales poblaciones, apareciendo entidades nuevas dedicadas a la cultura, el arte, el deporte, el excursionismo, etc. Tanta era la afición que los socios en ocasiones aparecen en varios clubes, de manera que los más activos pudieron combinar su participación en los órganos directivos de varias entidades diferentes.

En el origen de la AFC fue de capital importancia la actividad de una institución clave en la vida asociativa catalana, el Ateneo Enciclopédico Popular. Creado en Barcelona en 1902, formaba parte de la amplia corriente que, en vista de las condiciones sociales y laborales de la clase obrera a finales del siglo XIX, se propuso elevar su nivel cultural con conferencias, cursos y otras actividades. Aquí se creó una sección dedicada al excursionismo, donde la fotografía acabó ad-

Acta de constitució de l'AFC

Joan Rocavert i Argelaguer - Fons AFC

a l'excursionisme, on la fotografia va acabar adquirint un important paper. Per això, el 1916 es va establir l'Esbart fotogràfic amb l'objectiu d'organitzar exposicions, excursions, cursos, etc. Entre els membres d'aquest Esbart fotogràfic es trobava Joan Rocavert i Argelaguers (1885-1947), un aficionat nascut a Castellar del Vallès, que treballava com a comercial a Barcelona. Corria l'any 1923 quan es va topar amb una persona inquieta i apassionada per la fotografia: Salvador Lluch i Oliveres (1895-1977). Lluch va ser un home polifacètic, que va dedicar bona part del temps lliure que li deixava el seu treball en una joieria a la vida associativa. El seu compromís amb l'AFC va ser total, escrivint gran quantitat d'articles al butlletí, ostentant diversos càrrecs directius i arribant a ser tant soci d'honor com president honorífic. Ens va deixar un relat mecanografiat de la història de l'entitat, on es descriu la seva fundació i els seus primers cincanta anys de vida, que es va anar publicant per capítols en el butlletí de la AFC el 2005 i 2006. En aquest relat de Lluch es comenta la trobada al local Concert Apol·lo del Paral·lel barceloní de dos aficionats a la fotografia: Joan Rocavert i ell mateix. En una nit d'hivern de l'any 1923 els dos protagonistes, que s'acabaven de conèixer, van intentar realitzar un retrat a una de les artistes de l'espectacle des de la llotja on es trobaven. Els mals resultats van portar a la realització d'un segon intent, iniciant-se una bona relació d'amistat centrada al món de la fotografia.

En una nova cita, Rocavert i Lluch es van plantejar la creació d'una entitat dedicada única i exclusivamente a la fotografia. Es va començar així a formar un petit grup d'interessats en el projecte, i com Rocavert era membre de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, va aconseguir l'adhesió d'altres dos integrants de l'Esbart Fotogràfic: Andreu Tarradell i Armand Masdemont. Com que ja eren uns quants els ateneistes, van decidir celebrar les següents reunions a les instal·lacions de l'entitat, i comunicar les seves intencions al president del grup

quiriendo un importante papel. Por ello, en 1916 se estableció el Esbart fotogràfic con el objetivo de organizar exposiciones, excursiones, cursos, etc.

Entre los miembros de este Esbart fotogràfic estaba Joan Rocavert i Argelaguers (1885-1947), un aficionado nacido en Castellar del Vallès, que trabajaba como comercial en Barcelona. Corría el año 1923 cuando se topó con una persona inquieta y apasionada por la fotografía: Salvador Lluch i Oliveres (1895-1977).

Lluch fue un hombre polifacético, que dedicó buena parte del tiempo libre que le dejaba su trabajo en una joyería a la vida asociativa. Su compromiso con la AFC fue total, escribiendo gran cantidad de artículos en el boletín, detentando diversos cargos en la junta directiva y llegando a ser tanto socio de honor como presidente honorífico. Nos dejó un relato mecanografiado de la historia de la entidad, donde se describe su fundación y sus primeros cincuenta años de vida, que se fue publicando por capítulos en el boletín de la AFC en 2005 y 2006.

En este relato de Lluch se comenta el encuentro en el local Concert Apolo, situado en el Paralelo barcelonés, de dos aficionados a la fotografía: Joan Rocavert y él mismo. En una noche de invierno del año 1923 los dos protagonistas, que se acababan de conocer, intentaron realizar un retrato a una de las artistas del espectáculo desde el palco en el que se encontraban. Los malos resultados llevaron a la realización de un segundo intento, iniciándose una buena relación de amistad centrada en el mundo de la fotografía.

En una nueva cita, Rocavert y Lluch se plantearon la creación de una entidad dedicada única y exclusivamente a la fotografía. Se empezó así a formar un pequeño grupo de interesados en el proyecto, y como Rocavert era miembro del Ateneu Enciclopèdic Popular, consiguió la adhesión de otros dos integrantes del Esbart Fotogràfic: Andreu Tarradell y Armand Masdemont. Al ser ya varios los ateneístas, decidieron celebrar las siguientes reuniones en las instalaciones de la en-

de fotografia, Enric Olivé, que va acabar entusiasmant-se amb la idea. Es va unir també Josep Demestres, que havia mostrat el seu interès anteriorment per la creació d'una associació fotogràfica. El petit grup va decidir convocar totes les entitats que comptaven amb una secció d'aficionats a la fotografia amb l'objectiu de captar nous interessats. Tanmateix, sembla que el resultat va ser decebedor, ja que, segons Lluch, els delegats que havien assistit a la reunió no van voler col·laborar en la creació de l'AFC, arribant fins i tot a manifestar una certa oposició. Va arribar la decepció i l'única explicació que podien trobar era que potser els assistents havien volgut preservar el protagonisme de les seves diferents entitats.

Però no es van desanimar; al contrari, van decidir implicar algunes amistats, com Narcís Ricart, que pertanyia a l'Agrupació Excursionista "Catalunya", o el fotògraf professional Sebastià

tidad, y comunicar sus intenciones al presidente del grupo de fotografía, Enric Olivé, quien acabó entusiasmándose con la idea. Se unió también Josep Demestres, que había mostrado su interés anteriormente en la creación de una asociación fotográfica.

El pequeño grupo decidió convocar a todas las entidades que contaban con una sección de aficionados a la fotografía con el objetivo de captar nuevos interesados. Sin embargo, parece que el resultado fue decepcionante, puesto que, según Lluch, los delegados que habían asistido a la reunión no quisieron colaborar en la creación de la AFC, llegando incluso a manifestar una cierta oposición. Llegó la decepción y la única explicación que podían encontrar era que quizás los asistentes habían querido preservar el protagonismo de sus diferentes entidades.

Pero no se desanimaron; por el contrario, decidieron implicar a algunas amistades, como Nar-

Salvador Lluch i Oliveres - Fons AFC

Jordi Vidal, creant un comitè organitzador presidit per Enric Olivé. Les dificultats van continuar, especialment per l'escàs suport. Salvador Lluch relata l'intent de guanyar per a la causa al Dr. Pla Janini, qui, tanmateix, no va voler formar part de la nova associació pels fracassos vistuts anteriorment en empreses similars. Sí va oferir un donatiu al comitè organitzador, que es va sumar a una petita aportació dels interessats. Durant les reunions que van seguir es va confeccionar la primera reglamentació de l'associació i, ja avançats els treballs, es va convocar l'assemblea constituent. En aquesta ocasió no es va voler realitzar la reunió dins de les instal·lacions de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, ja que aquesta entitat era coneguda per la seva tendència política. L'AFC va voler distingir-se des del principi per ser totalment aliena a les activitats polítiques i religioses. Van decidir llavors llogar una sala a la seu de l'Agrupació Excursionista "Catalunya", situada al carrer Hospital número 95, i es va fixar com a data i hora el dia 15 de juny de 1923 a les deu de la nit. Enric Olivé, com a president del comitè organitzador, va exposar a uns quaranta assistents com diversos amics havien decidit la creació de l'entitat amb l'objectiu de promoure la fotografia. Es van aprovar els primers estatuts i la primera junta directiva, però després el recentment nomenat president, Josep Demestres, embargat per l'emoció, no encertava a concluir el seu discurs. Tal com va comentar ell mateix en el butlletí de juny de 1953, va ser Salvador Lluch, qui, estirant disimuladament de l'americana li va dictar les protocolàries paraules: "Queda constituïda l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya".

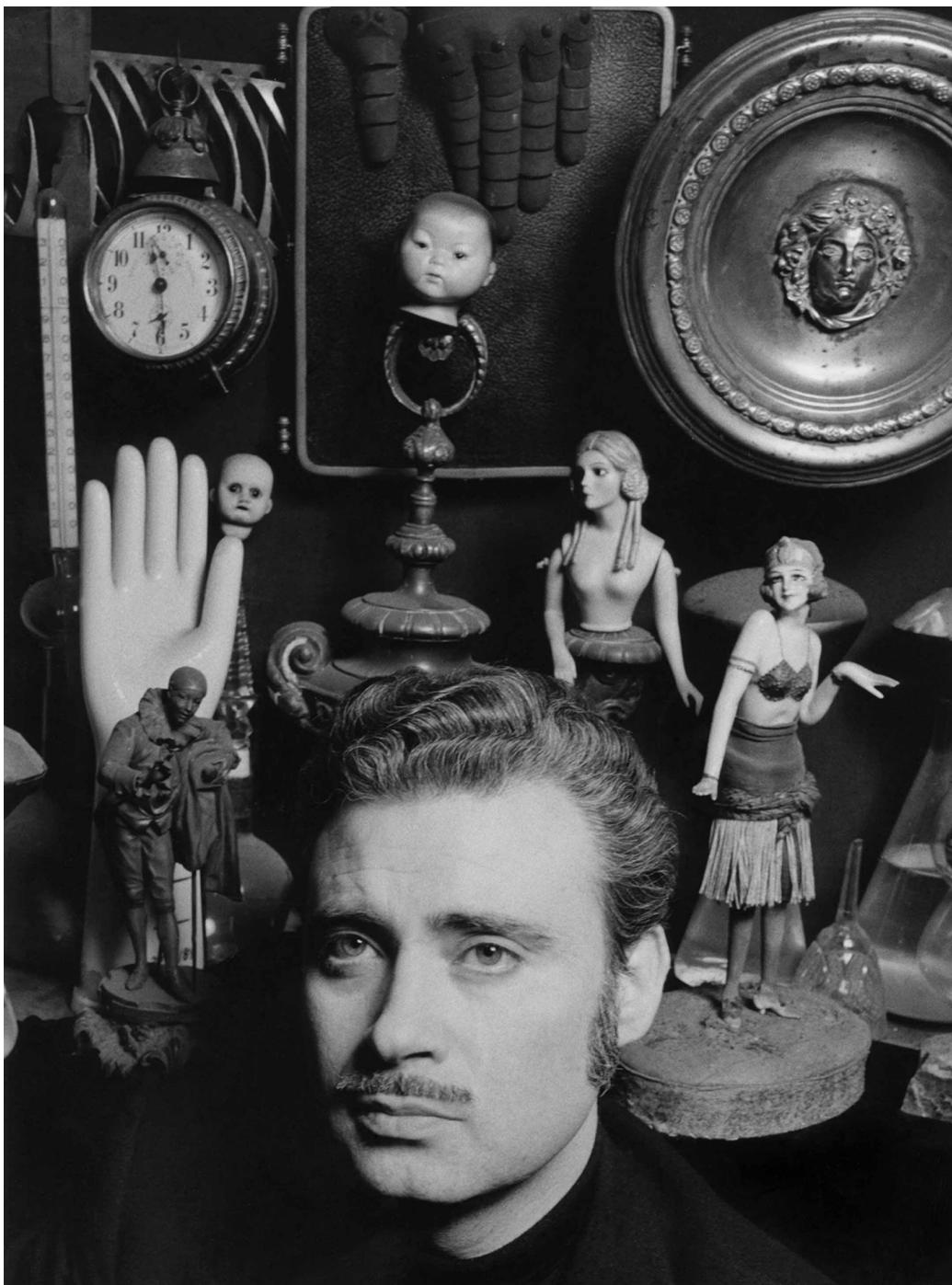
cís Ricart, que pertenecía a la Agrupació Excursionista "Catalunya", o el fotógrafo profesional Sebastià Jordi Vidal, creando un comité organizador presidido por Enric Olivé. Las dificultades continuaron, especialmente por el escaso apoyo. Salvador Lluch relata el intento de ganar para la causa al Dr. Pla Janini, quien, sin embargo, no quiso formar parte de la nueva asociación por los fracasos vividos anteriormente en empresas similares. Sí ofreció un donativo al comité organizador, que se sumó a una pequeña aportación de los interesados.

En las reuniones que siguieron se confeccionó la primera reglamentación de la asociación y, ya avanzados los trabajos, se convocó la asamblea constituyente. En esta ocasión no se quiso realizar la reunión en las instalaciones del Ateneu Enciclopèdic Popular, ya que esta entidad era conocida por su tendencia política. La AFC quiso distinguirse desde el principio por ser totalmente ajena a las actividades políticas y religiosas. Decidieron entonces alquilar una sala en la sede de la Agrupació Excursionista "Catalunya", situada en la calle Hospital número 95, y se fijó como fecha y hora el día 15 de junio de 1923 a las diez de la noche.

Enric Olivé, como presidente del comité organizador, expuso a unos cuarenta asistentes cómo varios amigos habían decidido la creación de la entidad con el objetivo de promover la fotografía. Se aprobaron los primeros estatutos y la primera junta directiva, tras lo cual el recién nombrado presidente, Josep Demestres, embargado por la emoción, no acertaba a concluir su discurso. Tal y como comentó él mismo en el boletín de junio de 1953, fue Salvador Lluch, quien, estirando disimuladamente de la americana le dictó las protocolarias palabras: "Queda constituida la Agrupación Fotográfica de Cataluña".

PROTAGONISTES

EUGENI FORCANO

Autorretrato en su estudio. Barcelona 1970. © Eugeni Forcano.

Protagonistes: Eugeni Forcano

Josep Guindo

“Per a mi la fotografia ha estat un camí d'emocions i de sentiments, de realitats i de somnis, i també d'utopies. El reportatge ha fet possible que m'acostés a la gent sense veu i la descobris, que és una de les aventures més apassionants.”

“Para mí la fotografía ha sido un camino de emociones y de sentimientos, de realidades y de sueños, y también de utopías. El reportaje ha hecho posible que me acerque a la gente sin voz y la descubriera, que es una de las aventuras más apasionantes.”

Eugení Forcano (Canet de Mar - Barcelona, 1926) és, sense cap dubte, un dels fotògrafs més importants que ha tingut el nostre país en la segona meitat del segle XX. Encara que “es va fer fotògraf professional als 34 anys”, la veritat és que la seva vocació li va arribar molt precoçment, quan es parava a contemplar l'aparador que el fotògraf Manuel Paratge tenia al carrer Prat de la Riba, de Canet de Mar o quan amb una càmera familiar, va realitzar les seves primeres fotografies a uns amics de l'escola. El seu interès per la fotografia el porta a muntar el seu propi estudi de fotografia a Canet i a fer-se soci de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya l'any 1949.

En qualsevol cas, l'inici de la carrera professional d'Eugení Forcano ve marcada pel setmanari Destino i el seu propietari Josep Vergès. Al 1960 comença a treballar a Destino realitzant portades i reportatges com a col·laborador permanent. El seu èxit és gairebé immediat. Ràpidament li ofereixen treballar per altres editorials com Seix i Barral Publicitat, Editorial Aymà, Revista Don i també com a fotògraf publicitari. Amb Editorial Destino publica els llibres Barcelona (amb 500 fotografies i textos de Carles Soldevila) i Festa Major (textos de Josep Maria Espinàs). En les seves fotografies d'aquesta època trobem una combinació de denúncia social, tendresa, compassió, però també vitalisme i un notable sentit de l'humor. Gràcies al seu domini de la tècnica fotogràfica i les seves qualitats personals, intel·ligència, sensibilitat, paciència i una enorme

Eugení Forcano (Canet de Mar - Barcelona, 1926) es, sin lugar a dudas, uno de los fotógrafos más importantes que ha tenido nuestro país en la segunda mitad del siglo XX. Aunque “se hizo fotógrafo profesional a los 34 años”, lo cierto es que su vocación le llegó muy precozmente, cuando se detenía a contemplar el escaparate que el fotógrafo Manuel Paratge tenía en la Calle Prat de la Riba, de Canet de Mar y realizó sus primeras fotografías a unos amigos de la escuela con una cámara familiar. Su interés por la fotografía le lleva a montar su propio estudio de fotografía en Canet y a hacerse socio de la Agrupación Fotográfica de Cataluña en 1949.

En cualquier caso, el inicio de la carrera profesional de Eugenio Forcano viene marcada por el semanario Destino y su propietario Josep Vergès. En 1960 empieza a trabajar en Destino realizando portadas y reportajes como colaborador permanente. Su éxito es casi inmediato. Rápidamente le ofrecen trabajar para otras editoriales como Seix y Barral Publicidad, Editorial Aymà, Revista Don y como fotógrafo publicitario. Con Editorial Destino publica los libros Barcelona (con 500 fotografías y textos de Carles Soldevila) y Festa Mayor (textos de Josep María Espinàs). En sus fotografías de esta época encontramos una mezcla de denuncia social, ternura, compasión, pero también vitalismo y un notable sentido del humor. Gracias a su dominio de la técnica fotográfica y sus cualidades personales, inteligencia, sensibilidad, inteligencia, paciencia y

Mi paloma de la paz. Catedral de Barcelona, 1962. © Eugeni Forcano

La inocencia en la ventana. Calle de las Semoleras, Barcelona 1965. © Eugeni Forcano

capacitat de treball li permeten “atrapar la vida al vol”.

Al 1962 va formar part del grup de fotògrafs convidats pel Comissariat General de Turisme Francès per viatjar a París (juntament amb Cualladó, Cantero, Gómez, Basté, Colom, Cubaró, Masats, Maspons, Miserachs i Ontañón) i que servirà per a l'exposició col·lectiva “Onze fotògrafs a París” que es va presentar a París, Madrid i Barcelona.

Al 1967 realitza un reportatge a Josep Pla amb motiu del seu 70 aniversari que va aconseguir gran difusió i que es va publicar posteriorment en el volum 45 de l'Obra Completa de Josep Pla i en dos llibres monogràfics “Josep Pla vist per Eugeni Forcano” (Editorial Ausa, 1996) i “A l'ombra seductora de Josep Pla” (Editorial Polígrafa, 1997). Pla sentia gran admiració per les fotografies de Eugeni Forcano gràcies a que les seves fotografies van servir per il·lustrar l'article de Josep Pla “Passeig per Banyoles en dia de mercat”: “En aquestes fotografies hi ha una cosa que m'impressiona vivament, i és que solament amb mirar-les un moment es pot endevinar amb gran exactitud els diàlegs que les persones estableixen”.

Els seus treballs com a fotògraf publicitari el porten a la fotografia en color. Col·labora en múltiples campañas: Pulligan, Belcor, Warren's, Myrurgia, Delpire (París), DuPont (Suïssa)...L'Agència Roldós li encarrega les fotografies del cava Freixenet. Les seves fotografies de moda per Tilsa (Textil Industrial Leonesa S.A.) en 1968 són particularment interessants i provocatives, integrant les seves atractives models en ambients rurals, galeries mineres o al costat de les columnes de la Catedral de León.

Però la creativitat de Forcano no té límits i també s'atreveix amb el surrealisme. Probablement l'obra més original d'Eugenio Forcano es el desenvolupament d'una nova forma de crear imágenes “provocando el azar a través de la luz”. Como escribió Rosario M. Rochina en el Noticiero Universal: “No se trata de un logro más en la obra revolucionaria de Eugenio Forcano, sino de una conquis-

enorme capacidad de trabajo le permiten “atrapar la vida al vuelo”.

En 1962 formó parte del grupo de fotógrafos invitados por el Comisariado General de Turismo Francés para viajar a París (junto con Cualladó, Cantero, Gómez, Basté, Colom, Cubaró, Masats, Maspons, Miserachs y Ontañón) y que servirá para la exposición colectiva “Once fotógrafos en París” que se presentó en París, Madrid y Barcelona.

En 1967 realiza un reportaje a Josep Pla con motivo de su 70 aniversario que han alcanzado gran difusión y que se publicaron posteriormente en el volumen 45 de la Obra Completa de Josep Pla y en dos libros monográficos “Josep Pla visto por Eugenio Forcano” (Editorial Ausa, 1996) y “A la sombra seductora de Josep Pla” (Editorial Polígrafa, 1997). Pla sentía gran admiración por las fotografías de Eugenio Forcano gracias a que sus fotografías sirvieron para ilustrar el artículo de Josep Pla “Paseo por Bañolas en día de mercado”: “En estas fotografías hay una cosa que me impresiona vivamente, y es que solo con mirarlas un momento se puede adivinar con gran exactitud los diálogos que las personas establecen”.

Sus trabajos como fotógrafo publicitario se llevan a la fotografía de color. Colabora en múltiples campañas: Pulligan, Belcor, Warren's, Myrurgia, Delpire (París), DuPont (Suiza)...La Agencia Roldós, que le encarga la fotografía del cava Freixenet. Sus fotografías de moda para Tilsa (Textil Industrial Leonesa S.A.) en 1968 son particularmente interesantes y provocativas, integrando a sus llamativas modelos en ambientes rurales, galerías mineras o junto a las columnas de la Catedral de León.

Pero la creatividad de Forcano no tiene límites y también se atreve con el surrealismo. Probablemente la obra más original de Eugenio Forcano es el desarrollo de una nueva forma de crear imágenes “provocando el azar a través de la luz”. Como escribió Rosario M. Rochina en el Noticiero Universal: “No se trata de un logro más en la obra revolucionaria de Eugenio Forcano, sino de una conquis-

EUGENI FORCANO

genio Forcano, sinó d'una conquesta important de la fotografia en general. Estem en condicions d'affirmar que gens semblant s'ha produït encara a nivell internacional".

Com no podia ser d'una altra forma, l'exhaustiva i brillantíssima trajectòria d'Eugení Forcano ha estat i segueix sent premiada amb gran quantitat de reconeixements. Premi Ciutat de Barcelona de fotografia en blanc i negre (1963) i color (1976), Medalla d'Or (1970) i el trofeu extraordinari Placa d'Or (1974) de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya. Artista FIAP (Federació Internacional d'Art Fotogràfic) (Berna, 1978)...fins a arribar a la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (2012) i al Premio Nacional de Fotografía del Ministerio de Cultura (2012). Una trajectòria excepcional d'una persona encara més excepcional: Eugení Forcano i Andreu.

JGS

ta importante de la fotografía en general. Estamos en condiciones de afirmar que nada parecido se ha producido todavía a nivel internacional".

Como no podía ser de otra forma, la exhaustiva y brillantísima trayectoria de Eugenio Forcano se ha visto y sigue siendo premiada con gran cantidad de reconocimientos. Premio Ciudad de Barcelona de fotografía en blanco y negro (1963) y color (1976), Medalla de Oro (1970) y el trofeo extraordinario Placa de Oro (1974) de la Agrupación Fotográfica de Catalunya. Artista FIAP (Federación Internacional de Arte Fotográfico) (Berlín, 1978)...hasta llegar a la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (2012) y Premio Nacional de Fotografía por el Ministerio de Cultura (2012). Una trayectoria excepcional de una persona aún más excepcional: Eugenio Forcano i Andreu.

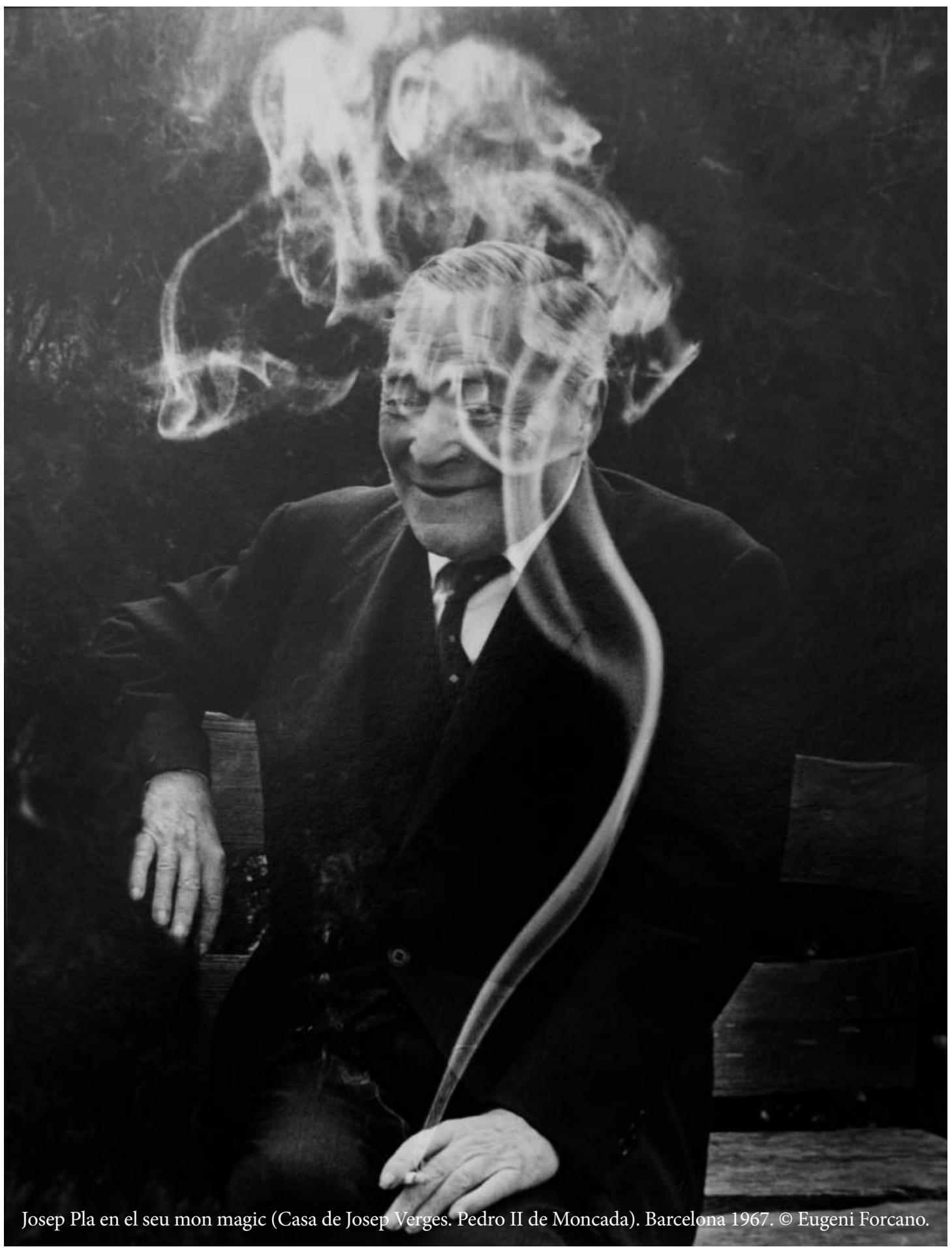
JGS

Pata que quiere tocar pierna. Mercado de Bañolas, Barcelona 1966. © Eugenio Forcano.

Por bulerías. Canet de Mar, Barcelona 1963. © Eugeni Forcano

Josep Pla en el seu mon màgic (Casa de Josep Verges. Pedro II de Moncada). Barcelona 1967. © Eugeni Forcano.

Una gràcia de caritat. Carrer de Montcada, Barcelona 1963. © Eugeni Forcano

Una mujer optimista. Paralelo, Barcelona 1963. © Eugeni Forcano

Fe y esperanza. Catedral-Cristo de Lepanto, Barcelona 1962. © Eugeni Forcano

Las dos moradas. Montgat, Barcelona 1962. © Eugeni Forcano

¿Cómo entender la muerte tan temprano?
Fosa común, Montjuic. Barcelona 1963. © Eugen Forcano.

LLIBRETERIA SANCHEZ

Librería Sánchez

Compra & Venta de libros, postales, fotografías, grabados

Tasación gratuita. Pago al contado.

Carrer de Còrsega, 485, 08025 Barcelona
Teléfono: 934 58 49 80

www.libreriasanchez.com

Exposició commemorativa del 177è aniversari de la primera fotografia realitzada a l'Estat Espanyol

Gravat de Ramon Alabern c/1842, d'una vista aproximada des de on es va fer el primer daguerreotip.

Com cada any l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya rememora amb una gran exposició l'aniversari de la primera fotografia realitzada a l'estat espanyol, més concretament a Barcelona el 10 de novembre del 1839.

Possiblement molta gent es preguntarà per què va tenir lloc a Barcelona i qui va ser la persona que va capturar la primera instantània. Feia poc el Diario de Barcelona de 26 de gener de 1839 havia publicat la notícia del descobriment de Daguerre i la tècnica del daguerreotip, que va tenir una repercussió mundial immediata.

En Pere Felip Monlau, que era corresponsal de l'Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona a París, un personatge polifacètic: metge, periodista, escriptor... va coincidir a Paris amb Ramon Alabern, gravador de professió que va treballar amb Daguerre, i va tenir un paper determinant en la difusió i la introducció de la fotografia a Catalunya.

Como cada año la Agrupación Fotográfica de Cataluña rememora con una gran exposición el aniversario de la primera fotografía realizada al estado español, más concretamente en Barcelona, el 10 de noviembre del 1839.

Possiblemente mucha gente se preguntará por qué tuvo lugar en Barcelona y quien fue la persona que capturó la primera instantánea. Hacía poco el Diario de Barcelona de 26 de enero de 1839 había publicado la noticia del descubrimiento de Daguerre y la técnica del daguerreotipo, que tuvo una repercusión mundial inmediata.

Pere Felip Monlau, que era corresponsal de la Academia de Ciencias y Artes de Barcelona en París, un personaje polifacético: médico, periodista, escritor... coincidió en París con Ramon Alabern, grabador de profesión que trabajó con Daguerre, y tuvo un papel determinante en la difusión y la introducción de la fotografía en Cataluña.

ACTIVITATS DE L' AFC

En tornar a Barcelona en Pere Felip Monlau, en una assemblea a l'Acadèmia va mostrar el daguerreotip d'una vista de l'església de la Magdalena obtinguda a Paris per Ramon Alabern i va sol·licitar que en benefici de les ciències i les arts l'Acadèmia adquirís una càmera semblant a la que havia utilitzat Daguerre.

En aquella assemblea es va decidir constituir una comissió encarregada d'adquirir el material necessari per fer daguerreotips i el primer assaig fotogràfic.

Efectivament així va ser. Barcelona va ser la primera ciutat de Catalunya, d'Espanya i una de les primeres del món on es van fer daguerreotips. El 10 de novembre de 1839, Ramon Alabern va ser l'encaregat de fer la primera presa des d'un terrat situat a la Plaça de Constitució, avui Pla de Palau. Aquest esdeveniment va ser un acte públic, festiu i popular.

Segons totes les referències de l'època sobre la presa aconseguida per Ramon Alabern, s'hi veien els porxos de les cases d'en Xifré i l'edifici de la

Al volver en Barcelona Pere Felip Monlau, en una asamblea a la Academia mostró el daguerreotipo de una vista de la iglesia de la Magdalena obtenida en Paris por Ramon Alabern y solicitó que en beneficio de las ciencias y las artes la Academia adquiriera una cámara parecida a la que había utilizado Daguerre.

En aquella asamblea se decidió constituir una comisión encargada de adquirir el material necesario para hacer daguerreotipos y el primer ensayo fotográfico.

Efectivamente así fue. Barcelona fue la primera ciudad de Cataluña, de España y una de las primeras del mundo donde se hicieron daguerreotipos. El 10 de noviembre de 1839, Ramon Alabern fue el encargado de hacer la primera toma desde una azotea situada a la Plaza de la Constitución, hoy Pla de Palau. Este acontecimiento fue un acto público, festivo y popular.

Según todas las referencias de la época sobre la toma conseguida por Ramon Alabern, se veían los porches de las casas de Xifré y el edificio de la Llotja. Desgraciadamente, de esta imagen que fue sorteada

Tipus de càmera que es va utilitzar a Barcelona el 10-11-1839

ACTIVITATS DE L' AFC

Llotja. Malauradament, d'aquesta imatge que va ser sortejada en una rifa que es va fer entre els assistents a l'acte no se n'ha sabut res més.

Malgrat aquesta desaparició, des de l'AFC volem valorar la importància i la transcendència dels treballs realitzats pels científics catalans vers la fotografia, i com a mostra d'això volem seguir commemorant cada any l'esdeveniment tan significatiu del primer daguerreotip a la ciutat, que per nosaltres forma part de la història i el patrimoni fotogràfic català.

Francesca Portolés Brasó

da entre los asistentes al acto no se ha sabido nada más.

A pesar de esta desaparición, desde la AFC queremos valorar la importancia y la trascendencia de los trabajos realizados por los científicos catalanes sobre la fotografía, y como muestra de esto queremos seguir conmemorando cada año el acontecimiento tan significativo del primer daguerreotipo de la ciudad, que para nosotros forma parte de la historia y el patrimonio fotográfico catalán.

Francesca Portolés Brasó

s37BCN
NIF: J63941876

C/. Sepúlveda 37
08015 Barcelona
Telf/Fax 934 232 398

s37bcn@telefonica.net

FotoSistema
ESPECIALISTES EN IMATGE DIGITAL
fs199@fotosistema.com

Andreu Clapes

Josep Maria Roig

Anna Barnes

Domenech Lopez

AGENDA

CARLES FONTSERÈ: PHOTOCITIZEN. ELS PROJECTES PENDENTS

EXPOSICIÓ EN EL CENTRE CULTURAL DE TERRASSA
(10 DE JUNY- 17 DE SETEMBRE DE 2016)

AGENDA

Carles Fontserè (Barcelona 1916-Girona 2007) va ser una persona polifacètica. Va destacar fonamentalment com a cartellista, escenògraf, il·lustrador i pintor. Als 15 anys va deixar els estudis de batxillerat en el Col·legi dels Jesuïtes del Carrer Casp, per treballar com a aprenent en un taller d'escenografia. Col·laborà com a dibuixant en el Correu Català i altres revistes de l'època. Realitzà portades de llibres i pinta cartells de publicitat cinematogràfica. Quan esclatà la Guerra Civil, formà part del comitè revolucionari del Sindicat de Dibuixants. Va dibuixar pel Comissariat de Propaganda de la Generalitat i es va incorporar a les Brigades Internacionals en favor de la República. Es va exiliar a França (1939-1948), Mèxic (1948-1949) i finalment es va instal·lar a New York (1950) on va viure fins a 1973, quan va poder tornar a Espanya. Va ser en aquesta ciutat on en 1958 va començar a treballar com a fotògraf professional. Fontserè es va dedicar

Carles Fontserè (Barcelona 1916-Girona 2007) fue una persona polifacética. Destacó fundamentalmente como cartelista, escenógrafo, ilustrador y pintor. A los 15 años dejó los estudios de bachillerato en el Colegio de los Jesuitas de la Calle Caspe, para trabajar como aprendiz en un taller de escenografía. Colaboró como dibujante en el Correo Catalán y otras revistas de la época. Realizó portadas de libros y pintó carteles de publicidad cinematográfica. Cuando estalló la Guerra Civil, formó parte del comité revolucionario del Sindicato de Dibujantes. Dibujó para el Comissariat de Propaganda de la Generalitat y se incorporó a las Brigadas Internacionales en favor de la República. Se exilió a Francia (1939-1948), México (1948-1949) y finalmente se instaló en New York (1950) donde vivió hasta 1973, cuando pudo regresar a España. Fue en esa ciudad donde en 1958 comenzó a dedicarse a trabajar como fotógrafo profesional. Fontserè

AGENDA

fonamentalment a la street-photography . Va fotografiar el que ell denominava «geografia humana», realitzant més de 40 mil de negatius amb imatges de Nova York, Roma, París, Londres, Ciutat de Mèxic o Sant Francisco.

L'exposició, comisariada per la historiadora d'art Núria F.Ríos i Ricard Planas, director de la revista cultural Bonart, està estructurada en cinc àmbits que es despleguen en dues grans sales del Centre Cultural Terrassa: De cartellista a fotògraf, Nova York, Roma-Paris-Londres, Mèxic i, finalment, Els Fotolibres, els seus projectes que van quedar pendents. Una gran exposició, d'un magnífic fotògraf i humanista compromès, Carles Fontserè.

JGS

se dedicó fundamentalmente a la street-photography . Fotografió lo que él denominaba «geografía humana», realizando más de 40 mil de negativos con imágenes de Nueva York, Roma, París, Londres, Ciudad de Méjico o San Francisco.

La exposición, comisariada por la historiadora de arte Núria F.Ríos y Ricard Planas, director de la revista cultural Bonart, está estructurada en cinco ámbitos que se despliegan en dos grandes salas del Centro Cultural Terrassa: De cartelista a fotógrafo, Nueva York, Roma-París-Londres, Méjico y, por último, Los Fotolibres, sus proyectos que quedaron pendientes. Una gran exposición, de un magnífico fotógrafo y humanista comprometido, Carles Fontserè.

JGS

AGENDA

EXPOSICIÓ OUTUMURO BCN RETRATS

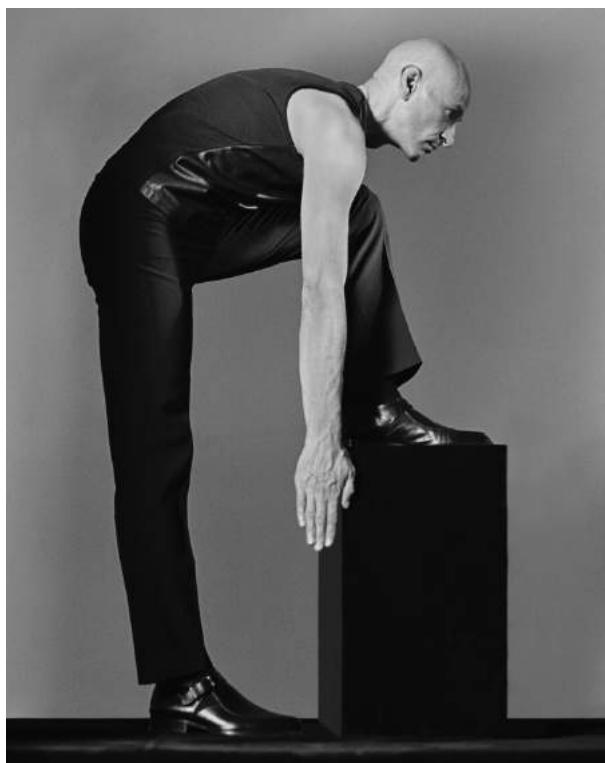
PALAU ROBERT, BARCELONA, DEL 20 DE SETEMBRE AL 26 DE FEBRER DEL 2017

Manuel Outumuro (A Compra, Orense, 1949) es va formar com a dissenyador gràfic en l'Escola Massana de Barcelona, la ciutat en la qual sempre ha residit, exceptuant un parèntesi de quatre anys que va viure a Nova York, on va treballant com a dissenyador gràfic i il·lustrador. S'inicia com a fotògraf professional en 1990, havent-se convertit en un dels fotògrafs més reconeguts del nostre país al món de la moda i el retrat. Outumuro ha col·laborat o col·labora amb multitud de revistes nacionals i estrangeres com Vogue, Elle, Zest, Marie Claire, Telva, Fotogramas, Woman, La Vanguardia, El Mundo o El País.

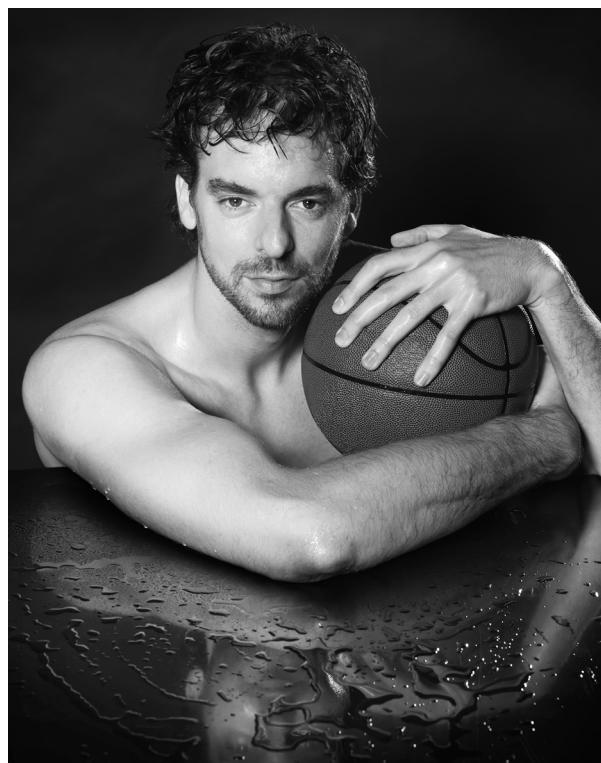
Pel seu estudi de Barcelona han desfilat models, actors, actrius i representants de la vida social i cultural del país. En l'exposició del Palau Robert, organitzada per la Generalitat de Catalunya, Manuel Outumuro ens presenta retrats de 80 perso-

Manuel Outumuro (A Merca, Ourense, 1949) se formó como diseñador gráfico en la Escola Massana de Barcelona, la ciudad en la que siempre ha residido, exceptuando un paréntesis de cuatro años que vivió en Nueva York, trabajando como diseñador gráfico e ilustrador. Se inicia como fotógrafo profesional en 1990, habiéndose convertido en uno de los fotógrafos más reconocidos de nuestro país en el mundo de la moda y el retrato. Outumuro ha colaborado o colabora con con multitud de revistas nacionales y extranjeras como Vogue, Elle, Zest, Marie Claire, Telva, Fotogramas, Woman y periódicos como La Vanguardia, El Mundo o El País.

Por su estudio de Barcelona han desfilado modelos, actores, actrices y representantes de la vida social y cultural del país. En la exposición del Palau Robert, organizada por la Generalitat de Catalun-

Cesc Gelabert © Outumuro

Pau Gasol © Outumuro

Martina Klein © Outumuro

Quim Gutierrez © Outumuro

Isabel Coixet © Outumuro

Carmen Elias © Outumuro

natges destacats de la societat i la cultura vinculats a la nostra ciutat. Entre els personatges que recull la mostra figuren el cuiner Ferran Adrià, escriptors com Enrique Vila-Matas, Javier Voltes i Rosa Regàs, la directora Isabel Coixet, l'actor Quim Gutiérrez, la

ya, Manuel Outumuro nos presenta retratos de 80 personajes destacados de la sociedad y la cultura vinculados a la capital catalana. Entre los personajes que recoge la muestra figuran el cocinero Ferran Adrià, escritores como Enrique Vila-Matas, Javier

ballarina Sol Picó, la cantant Sílvia Pérez Cruz, el divulgador científic Eduard Punset, fotògrafs com Leopoldo Pomés, Colita o Pilar Aymerich, esportistes com Pau Gasol o Xavi Hernández i, per descomptat una llarga llista de models professionals (Judith Mascó, Martina Klein, Verónica Blume...). Els retrats de Manuel Outumuro no són en absolut improvisats. Com el propi fotògraf reconeix "Busco sempre la bellesa, això és el que em mou, però per poder descobrir-la és imprescindible que la persona retratada no se senti jutjada. I aquesta és una part fonamental del nostre treball, perquè davant una càmera és difícil no sentir-se agredit". Meticulós i perfeccionista, Outumuro aconsegueix trencar aquestes barreres gràcies al seu respecte i interès pel personatge que té davant, però també gràcies a la seva facilitat per establir amb ell una relació de confiança i complicitat. Alguna de les fotografies de l'exposició ens mostren el seu costat més creatiu i la seva estreta vinculació amb el món de l'art. Així, podem veure a la cantant Sílvia Pérez Cruz transmutada en Frida Kahlo, l'actor Quim Gutiérrez com el Déu Mart de Velázquez, o a Ferran Adrià en camisa de ratlles al costat d'una imatge de Picasso. Felicitats Manuel!

JGS

Cercas y Rosa Regàs, la directora Isabel Coixet, el actor Quim Gutiérrez, la bailarina Sol Picó, la cantante Sílvia Pérez Cruz, el divulgador científico Eduard Punset, fotógrafos como Leopoldo Pomés, Colita o Pilar Aymerich, deportistas como Pau Gasol o Xavi Hernández y, por supuesto una larga lista de modelos profesionales (Judith Mascó, Martina Klein, Verónica Blume...).

Los retratos de Outumuro no son en absoluto improvisados. Como el propio fotógrafo reconoce "Busco siempre la belleza, eso es lo que me mueve, pero para poder descubrirla es imprescindible que la persona retratada no se sienta juzgada. Y esa es una parte fundamental de nuestro trabajo, porque ante una cámara es difícil no sentirse agredido". Meticuloso y perfeccionista, Outumuro consigue romper estas barreras gracias a su respeto e interés por el personaje que tiene delante, pero también por su facilidad para establecer con él una relación de confianza y complicidad. Alguna de las fotografías de la exposición nos muestran su lado más creativo y su estrecha vinculación con el mundo del arte. Así, podemos ver a la cantante Sílvia Pérez Cruz transmutada en Frida Kahlo, el actor Quim Gutiérrez como el Dios Marte de Velázquez, o a Ferran Adrià en camisa de rayas junto a una imagen de Picasso. Felicidades Manuel!

JGS

C/ Vilamarí nº 25 - 08015 Barcelona - Tel. 93 292 85 75
fullsdigitals@gmail.com

EXPOSICIÓ: CARLOS SAURA. ESPAÑA AÑOS 50

Carlos Saura està reconegut com un gran director de cine espanyol però, el que la gent en general no sap, és que la vocació primària fou la fotografia, vocació que ha continuat practicant encara que amb una divulgació molt limitada a partir de la seva primera pel·lícula.

Fotògraf totalment autodidacta, en les seves primeres fotos ja va mostrar la seva dedicació cap a una visió social del entorn que, posteriorment ha anat manifestant en bona part de les seves pel·lícules.

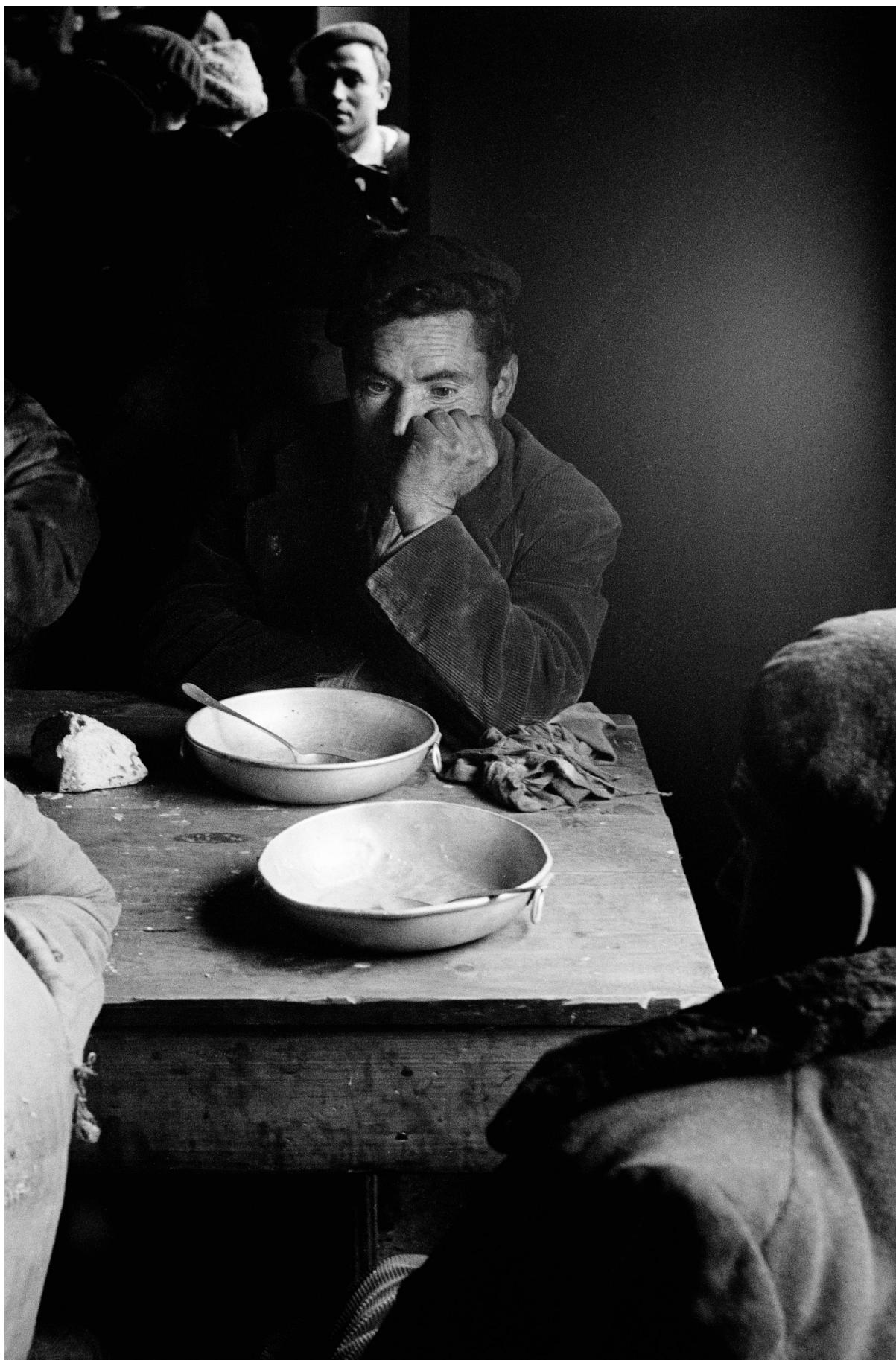
El passat 6 de juliol varem tenir la possibilitat de conèixer un amplia exposició corresponent al inici de la seva vida fotogràfica que correspon a la dècada dels 50. Totes les fotos són en blanc i negre doncs, com ell mateix confessa, fins a la fotografia digital no va fer cap en color, doncs no volia que ningú manipules les

Carlos Saura está reconocido como un gran director de cine español pero, lo que la gente en general no sabe, es que la vocación primaria fue la fotografía, vocación que ha continuado practicando aunque con una divulgación muy limitada a partir de su primera película.

Fotógrafo totalmente autodidacta, en sus primeras fotos ya mostró su dedicación hacia una visión social del entorno que, posteriormente ha ido manifestando en buena parte de sus películas.

El pasado 6 de julio tuvimos la posibilidad de conocer una amplia exposición correspondiente al inicio de su vida fotográfica que corresponde a la década de los 50. Todas las fotos son en blanco y negro pues, como él mismo confiesa, hasta la fotografía digital no

AGENDA

AGENDA

seves fotos.

La temàtica que presenta es pot situar dintre de "la España profunda" presentant temes de Cuenca, Madrid i diversos pobles del nostre país. El tractament que fa de la figura humana amb una cuidada il·luminació, perfectament ubicada dintre del entorn del moment va fer de la visita una magnífica revisió de la Espanya dels 50.

Un element fonamental per la millor comprensió del fotògraf i la seva obra va ser la minuciosa presentació que ens va fer en Hans Meinke, director del Círculo del Arte, galeria on es va celebrar la mostra.

A més a més, coincidint amb l'exposició, el senyor Meinke, juntament amb la prestigiosa editorial alemanya Steidl varen presentar una acurada edició del llibre "Carlos Saura. España años 50" en el que es presenta un amplíssim recull de fotos de l'autor, de la mateixa època, en el que apareixen les exposades així com d'altres.

Va ser un agradable matí en el que també varem poder visualitzar un vídeo d'una hora en el que se'n va permetre conèixer un Saura dins del seu entorn o espai de treball, envoltat sempre de càmeres fotogràfiques de les que en té una gran col·lecció. doncs es un gran aficionat.

En acabar tots plegats vam brindar amb una copa de cava.

Pere M. Puigdollers Ocaña

hizo ninguna en color, pues no quería que nadie manipulase sus fotos.

La temática que presenta se puede situar dentro de "la España profunda" presentando temas de Cuenca, Madrid y varios pueblos de nuestro país. El tratamiento que hace de la figura humana con una cuidada iluminación, perfectamente ubicada dentro del en torno de aquel momento hizo de la visita una magnífica revisión de la España de los 50.

Un elemento fundamental por la mejor comprensión del fotógrafo y su obra fue la minuciosa presentación que nos hizo Hans Meinke, director del Círculo del Arte, galería donde se celebró la muestra.

Además, coincidiendo con la exposición, el señor Meinke, junto con la prestigiosa editorial alemana Steidl presentaron una cuidadosa edición del libro "Carlos Saura. España años 50" en el que se presenta una amplísima compilación de fotos del autor, de la misma época, en el que aparecen las expuestas. Fue una agradable mañana en el que también pudimos visualizar un vídeo de una hora en el que se nos permitió conocer un Saura dentro de su entorno o espacio de trabajo, rodeado siempre de cámaras fotográficas de las que tiene una gran colección. pues se un gran coleccionista.

Al acabar todos juntos brindamos con una copa de cava.

Pere M. Puigdollers Ocaña

TONI VIDAL: RETRATISTA

Gas Maó © Toni Vidal

Antoni Vidal Miquel (Es Castell, Menorca, 1934) s'inicià en el món de la imatge de la mà de Pere Martorell. La seva producció fotogràfica inicial ens mostra l'arquitectura rural, el paisatge, el retrat i les feines artesanal dels anys 50 i 60. A partir de l'any 1968 va començar a treballar com a fotògraf professional a Barcelona. Aquest mateix any fa la seva primera exposició a la Sala Aixelà, on presenta un recull de cent fotografies de la fàbrica Gas Maó, amb una evident intencionalitat social, que mostren al mateix temps les dures condicions de treball i la dignitat humana dels obrers fabrils.

Antoni Vidal Miquel (Es Castell, Menorca, 1934) se inició en el mundo de la imagen de la mano de Pere Martorell. Su producción fotográfica inicial nos muestra la arquitectura rural, el paisaje, el retrato y los trabajos artesanales de la Menorca de los años 50 y 60. A partir del año 1968 empezó a trabajar como fotógrafo profesional en Barcelona. Este mismo año hace su primera exposición a Sala Aixelà, donde presenta una compilación de cien fotografías de la fábrica Gas Maó, con una evidente intencionalidad social, que muestran al mismo tiempo las duras condiciones de trabajo y la dignidad humana

L'any 1970, també a la Sala Aixelà va presentá l'exposició "Artistes Catalans Contemporanis", amb retrats de dinou artistes catalans destacades del moment: Salvador Dalí, Joan Miró, Antoni Tàpies, Joan Ponç, Josep Guinovart, Joan Hernández Pijuan, Ricard Bofill...

L'esperit de denúncia i conscienciació social és present en exposicions com "Homes/feina" (1983), una col·lecció de dues-centes dotze fotografies sobre els oficis artesanals, i l'exposició itinerant "Dones" (2002) que presenta els retrats de les dones de l'Associació d'afectades de càncer de mama, i altres retrats d'escriptores reconegudes com a Mercè Rodoreda, Aurora Bertrana i Maria Aurèlia Capmany. Altres de les seves exposicions individuals que cal destacar són les de la Fundació Miró de Barcelona (1977 i 1983), el Col·legi d'Arquitectes de Santa Cruz de Tenerife (1979), les de la Galeria Caramany de Girona (1992) i l'Escola

de los obreros fabriles. El año 1970, también a Sala Aixelà va presentá la exposición "Artistas Catalanes Contemporáneos", con retratos de diecinueve artistas catalanes destacados del momento: Salvador Dalí, Joan Miró, Antoni Tàpies, Joan Ponç, Josep Guinovart, Joan Hernández Pijuan, Ricard Bofill...

El espíritu de denuncia y concienciación social es presente en exposiciones como "Hombres/ trabajo" (1983), una colección de doscientas doce fotografías sobre los oficios artesanales, y la exposición itinerante "Dones" (2002) que presenta los retratos de las mujeres de la Asociación de afectadas de cáncer de mama, y otros retratos de escritoras reconocidas como Mercè Rodoreda, Aurora Bertrana y Maria Aurèlia Capmany. Otros de sus exposiciones individuales que hay que destacar son las de la Fundación Miró de Barcelona (1977 y 1983), el Colegio de Arquitectos de Santa Cruz de Te-

Gas Maó © Toni Vidal

Arquitectura © Toni Vidal

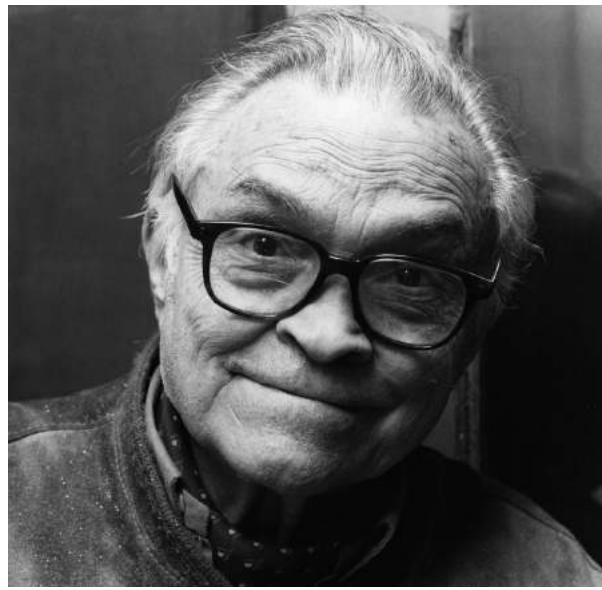

Joan Miró. Sèrie Artistes Catalans Contemporanis © Toni Vidal

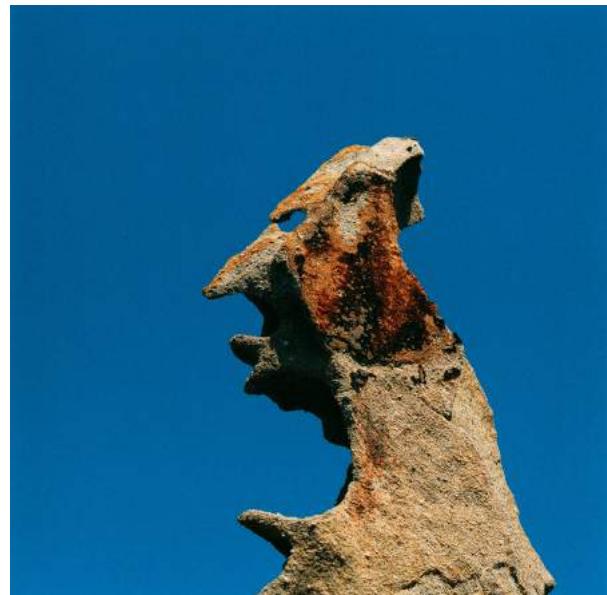
Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (1994), l'Institut und Museum für Geologie und Paläontologie de la Universitat de Tübingen (1995), l'EGG Gallery de Tòquio (1998) i el Centre d'Études Catalanes de l'Université París-Sorbonne de París (2005). El seu esperit més poètic i sensual és present a les col·leccions "Roques", "Vegetals" i molt particularment "Vestits de ceba".

Toni Vidal, des de la seva gran humilitat, ha desenvolupat una llarga i rica trajectòria professional remarcable per la seva versatilitat i domini tècnic en una feina fotogràfica coherent i plena de lirisme amb la que ha sabut mostrar la dignitat i bellesa de les coses més senzilles.

nerife (1979), las de la Galería Caramany de Girona (1992) y la Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona (1994), el Instituto und Museum für Geologie und Paläontologie de la Universidad de Tübingen (1995), la EGG Gallery de Tokyo (1998) y el Centro de Études Catalanas de la Université París-Sorbonne de París (2005). Su espíritu más poético y sensual es presente a las colecciones "Roques", "Vegetals" y muy particularmente "Vestits de ceba". Toni Vidal, desde su gran humildad, ha desarrollado una larga y rica trayectoria profesional remarcable por su versatilidad y dominio técnico en un trabajo fotográfico coherente y lleno de lirismo con la que ha sabido mostrar la dignidad y belleza de las cosas más sencillas.

Fransesc Català Roca © Toni Vidal

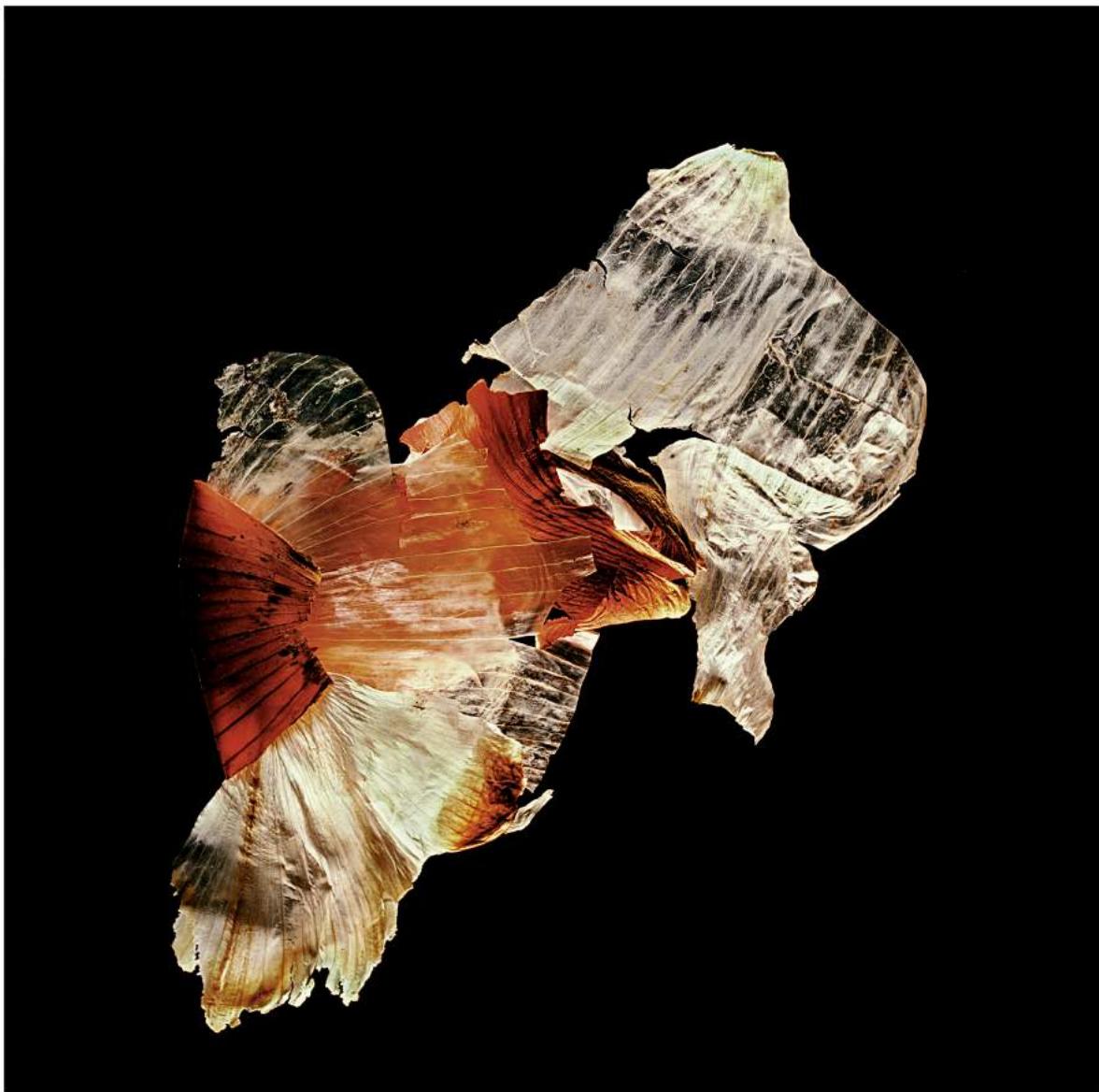
Roques © Toni Vidal

Vegetals © Toni Vidal

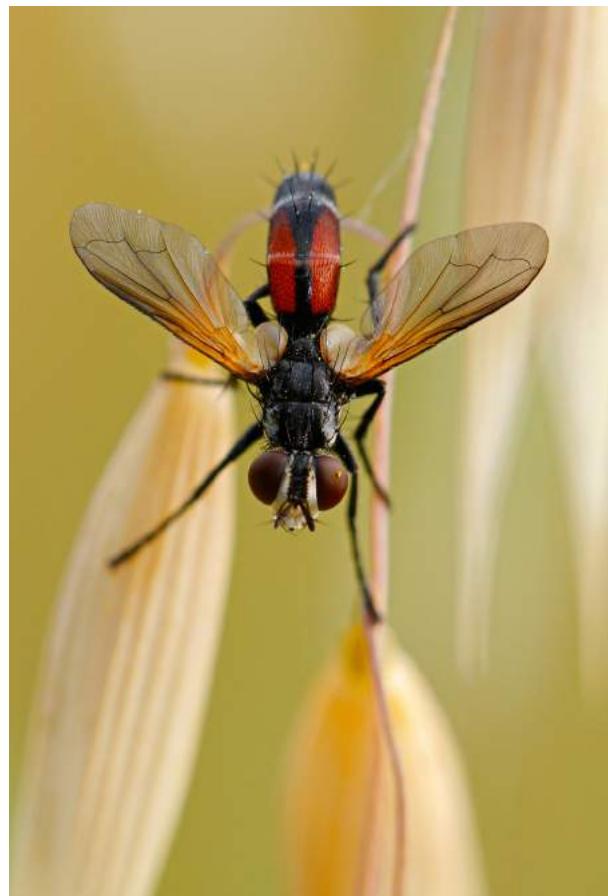
Vegetals © Toni Vidal

Potser de tot això ne n'he estonat a causa d'aquests ca-
be romàcia captada per l'ull de la camra de Toni Vidal, un
(enfrontant amb)
ull mesturat pel vent de l'illa, la seva illa de Menorca,
Josep Palsou i Fabre

Vestits de ceba © Toni Vidal

XAVIER MARTÍNEZ: FOTÒGRAF DE NATURA

Des de ben petit Xavier Martínez (Terrassa, 1966) ha estat un aficionat a la natura i es en aquest ambient on troba tot allò que més el motiva a l'hora de fotografiar la vida que l'envolta. Els seus estudis de Dissenyador Gràfic l'han ajudat a cuidar les composicions, els equilibris i els colors a les seves fotografies, tot intentant transmetre l'amor i el respecte que sent per la natura. Autor de dues exposicions, “Un món de plomes” ens apropa al món dels ocells i ens mostra els detalls més especials d'aquests admirats animals alats: un gest, una mirada, unes textures, l'entorn,... moments i emocions. Imatges pau-

Des de ben petit Xavier Martínez (Terrassa, 1966) ha estat un aficionat a la natura i es en aquest ambient on troba tot allò que més el motiva a l'hora de fotografiar la vida que l'envolta. Els seus estudis de Dissenyador Gràfic l'han ajudat a cuidar les composicions, els equilibris i els colors a les seves fotografies, tot intentant transmetre l'amor i el respecte que sent per la natura. Autor de dues exposicions, “Un món de plomes” ens apropa al món dels ocells i ens mostra els detalls més especials d'aquests admirats animals alats: un gest, una mirada, unes tex-

REPORTATGES

sades i tranquil·les, salvatges i mogudes, on la composició, els colors i sobretot els ocells tenen molt a dir.

La seva segona exposició, “Un món diminut”, ens apropa a l’increïble fotografia de natura anomenada macrofotografia o fotografia macro d’aproximació. Els ulls de les aranyes, els pèls d’una mosca, la textura i els colors dels líquens, tot un món diminut que per l’ull humà passen desapercebuts i que la fotografia macro ens desvetlla en tota la seva plenitud. Tant amb els ocells com amb la macrofotografia, cada instantània és un repte al que s’enfronta doncs depèn d’animals salvatges en el seu ambient natural. Xavier Martínez ha participat a nombrosos concursos nacionals e internacionals amb diferents reconeixements i les seves imatges han aparegut a diverses publicacions.

Podeu visitar la seva web a: www.xaviermartinez.com

tures, l’entorn,... moments i emocions. Imatges pausades i tranquil·les, salvatges i mogudes, on la composició, els colors i sobretot els ocells tenen molt a dir.

La seva segona exposició, “Un món diminut”, ens apropa a l’increïble fotografia de natura anomenada macrofotografia o fotografia macro d’aproximació. Els ulls de les aranyes, els pèls d’una mosca, la textura i els colors dels líquens, tot un món diminut que per l’ull humà passen desapercebuts i que la fotografia macro ens desvetlla en tota la seva plenitud. Tant amb els ocells com amb la macrofotografia, cada instantània és un repte al que s’enfronta doncs depèn d’animals salvatges en el seu ambient natural. Xavier Martínez ha participat a nombrosos concursos nacionals e internacionals amb diferents reconeixements i les seves imatges han aparegut a diverses publicacions.

Podeu visitar la seva web a: www.xaviermartinez.com

RAFAEL MANZANO: ELS JOVES DEMANEN PAS!

Rafa Manzano (Almeria, 1977) fotògraf precoç. Va fer la seva primera “sessió” de fotografia al Parc Natural de Cabo de Gata, quan només tenia 7 anys, amb una Pentax P 50 de la seva mare. Van passar molts anys i encara que va estudiar filologia àrab, música en el conservatori i va exercir molts altres treballs ocasionals, estava escrit que des d'aquell dia que va posar l'ull en la “Finestreta Mànica”, tenia clar que estava predeterminat a ser fotògraf. Va ser una revelació.

Un temps més tard va assistir a un taller de fo-

Rafa Manzano (Almería, 1977) fotógrafo precoz. Hizo su primera “sesión” de fotografía en el Parque Natural de Cabo de Gata, cuando tenía solo 7 años, con una Pentax P 50 que era propiedad de su madre. Pasaron muchos años y aunque estudió filología árabe, música en el conservatorio y desempeñó otros muchos trabajos ocasionales, desde aquel día que puso el ojo en la “Ventanita Mágica”, tenía claro que estaba predeterminado a ser fotógrafo. Fue una revelación.

Un tiempo más tarde asistió a un taller de fo-

tografia amb Tony Catany en el CAF (Centro Andaluz de Fotografía) i de nou es va produir un altre encreuament de camins miraculós. En el taller Tony va demanar que fessin una natura morta. El mestre es va mostrar entusiasmado pel seu treball, arribant-li a dir que la seva fotografia no la podia corregir: "jo hagués fet la mateixa fotografia". En acabar les classes li va suggerir que es presentés a "Emergent", un festival molt interessant que feien a Lleida. Així ho va fer i va ser seleccionat en el Emergent Festival de Fotografia Contemporània, Lleida 2011. Des de llavors múltiples exposicions, festivals, publicacions en diaris, revistes de fotografia. Director del jurat del concurs "Ciència i Fotografia" de la Universitat de Granada, 2010. Participació en la taula rodona "Crowdfunding", en l'Andalús Photofestival, Granada 2012. Treballs de gestor cultural i director de fotografia a l'Escola de Música i Arts, Almeria 2013. També en 2013 el seu projecte "Por el Cabo" va ser seleccionat en "Encontros dóna Imatge" de Braga, Portugal. L'any 2014 guanya la beca "Encontros de Artistas Novos IV", Santiago de Compostela.

I ara, des de setembre de 2016 es trasllada a viure a Heidelberg, Alemanya... Per favor, deixin passar!

JGS

tografía con Tony Catany en el CAF (Centro Andaluz de Fotografía) y de nuevo se produjo otro cruce de caminos milagroso. En el taller Tony pidió que hicieran una naturaleza muerta. El maestro se mostró entusiasmado por su trabajo llegándole a decir que su fotografía no la podía corregir: "yo hubiese hecho la misma fotografía". Al acabar las clases le sugirió que se presentase al Emergent, un festival muy interesante que hacían en Lleida. Así lo hizo y fue seleccionado en el Emergent Festival de Fotografia Contemporánea, Lleida 2011. Desde entonces múltiples exposiciones, festivales, publicaciones en periódicos y revistas de fotografía. Director del jurado del concurso "Ciencia y Fotografía" de la Universidad de Granada, 2010. Participación en la mesa redonda "Crowdfunding", en el Andaluz Photofestival, Granada 2012. Trabajos de gestor cultural y director de fotografía en la Escuela de Música y Artes, Almería 2013. También en 2013 su proyecto "Por el Cabo" fue seleccionado en "Encontros da Imagen" de Braga, Portugal. El año 2014 gana la beca "Encontros de Artistas Novos IV", Santiago de Compostela.

Y ahora, en septiembre de 2016 se traslada a Heidelberg, Alemania... Por favor, dejen paso!

JGS

Les nostres càmeres

VIRGILI VERA

**Léon Gaumont
1864-1946**

Pioner de l'indústria cinematogràfica francesa, Gaumont et Cie. va fabricar aparells de projecció, va comercialitzar la càmera chronophotographe de Demeny, la càmera reversible (càmera-projector). Des del 1900, Gaumont desenvolupa la producció de pel·lícules, les sales de cinema, distribució. També es va interesar pel cine sonor i de color.

Al 1896 va presentar la primera càmera amb pel·lícula foradada, 58 mm. I al 1902 el seu sistema de cine sonor sincronitzat amb gravacions de gramòfon.

Al 1911 el Gaumont Palace de París es converteix en la primera gran sala de cinema del món: amb capacitat per 3400 persones que amb modificacions va arribar als 6000 espectadors.

Al 20me arrondissement de París hi ha l'Avenue Léon Gaumont i encara avui hi ha sis sales de cinema que porten el seu nom.

L'AFC en té algunes mostres com la Gaumont Stereostigmat f 10, 80 mm, format 62x62, de 6x13 cm chassis magatzem. Aprox 1930. Obturador velocitats limitades.

MUSEU DE L'AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA DE CATALUNYA

Illa Gaumont Black Note. Ca 1905, objectiu Stereostigmat f 10. Focus fixe, format 56 x 125 mm, amb plaques i chassis magatzem, molt popular per ser plegable i de poc tamany. Es diu que molts soldats de Primera Guerra Mundial la portaven, així com també hi ha alguna constància que va ser emprada per els primers socis del Centre Excursionista de Catalunya.

L'objectiu queda amagat dins el còs de la càmera i disposa de diafragma amb disc de dos forats separat de l'objectiu. L'obtutador es carregava amb la combinació de l'obertura dels objectius desplaçant la placa frontal que al mateix temps posava el visor extern a lloc.

Collecció AFC, Vitrina 4.

IMATGE I PARAULA: JO HE VIST EL CEL EN ELS TEUS ULLS

Heaven knows no frontiers
And I've seen heaven in your eyes

El cel no coneix fronteres
I jo he vist el cel en els teus ulls

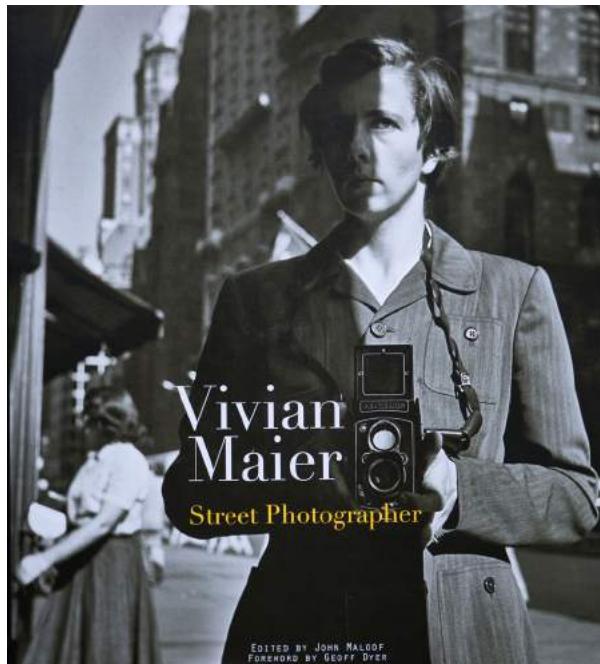
Text: Jimmy McCarthy
Imatge: Eugeni Forcano

© Eugeni Forcano. Ensoñación.

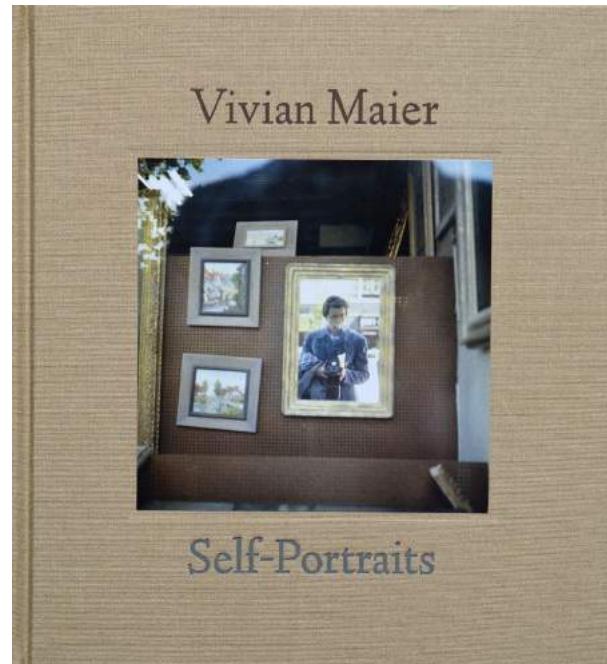
VIVIAN MAIER. STREET PHOTOGRAPHER

John Maloof (Editor) i pròleg de Geoff Dyer.
Power-House Book, Brooklyn, NY. 2011.

VIVIAN MAIER. SELF-PORTRAITS

John Maloof (Editor) i text de Elisabeth Avendon. Power-House Book, Brooklyn, NY. 2013.

Dos magnífics llibres de la “mainadera-fotògrafo” Vivian Maier, recentment descoberta per John Maloff. En les 135 pàgines de Street Photographer apareixen 107 fotografies “de carrer” i alguns dels seus autoretrats. En “Self-Portraits” (119 pàgines) trobem 87 autoretrats en els quals es pot intuir l’enigmàtica personalitat d’aquesta gran fotògrafo. Dos llibres molt interessants, obligats per a qualsevol afeccionat a la fotografia.

JGS

Dos magníficos libros de la “niñera-fotógrafa” Vivian Maier, recientemente descubierta por John Maloff. En las 135 páginas de Street Photographer aparecen 107 fotografías “de calle” y algunos de sus autorretratos. En “Self-Portraits” (119 páginas) encontramos 87 autorretratos en los que se puede intuir la enigmática personalidad de esta gran fotógrafa. Dos libros muy interesantes, obligados para cualquier aficionado a la fotografía.

JGS

Agrupació Fotogràfica de Catalunya

Fundada l'any 1923

Som l'entitat més antiga de Catalunya, i per la nostra seu han passat els millors fotògrafs catalans, com Joaquim Pla Jonini, Antoni Campanyà, Claudi Carbonell, Agustí Centelles, Otto Lloyd, Joan Colom, Xavier Miserachs, Eugeni Forcano, Fancesc Català Roca, Carme G. de Ferrando, etc. Tots han assolit importants reconeixements tant a escala nacional com internacional per l'obra realitzada.

La tasca empresa fa molts anys ens obliga a millorar constantment les nostres instal·lacions per tal de poder oferir als aficionats a la fotografia les darreres tecnologies. Les noves i actualitzades instal·lacions són un referent per a tots els interessats en l'art de la llum.

aula digital

Un aula amb ordinadors d'última tecnologia, amb els programes adequats de tractament d'imatge, escàner, etc., a més de connexió a Internet durant l'horari de l'entitat.

estudi de llum artificial

Un estudi amb 5 punts de llum regulables, preparat tant per a fotografia analògica com digital. Mensualment, s'organitzen tres sessions amb model. La resta dels dies es pot llogar a les persones interessades.

laboratoris analògics

(Blanc i negre i color)

Dos laboratoris preparats amb ampliadores modernes aptes per treballar amb papers normals de gradació variable (Multicontrast) i paper color.

curssets

S'organitzen curssets periòdics de sistema analògic i digital, impartits per persones de reconeguda solvència fotogràfica.

sales d'exposició

Dues sales d'exposicions: Nou espai, a disposició de tots els socis que vulguin mostrar la seva obra, i la Sala Gran, a la qual s'intenta portar els autors més rellevants dins del panorama fotogràfic.

xarrades

Mensualment s'organitzen xarrades o taules rodones amb temes d'actualitat fotogràfica.

Duc 14 principal
08002 Barcelona
tel.: 93 301 65 81
afc@afc.cat

www.afc.cat

LABORATORIS COLOR
EGM
QUALITY IMAGE

Prats de Molló, 20 · 08021 Barcelona
Tel. 93 201 63 88 · Fax 93 414 49 20
egm@egm.es · www.egm.es

TOTS ELS SERVEIS

F O T O G R À F I C S

escaners · impressió sobre diferents suports